

Frist: 01.12.2016

Sendes til: postmottak@kmd.dep.no

Sluttrapport BOLYST

Til: KMD

Fra: 01.07.2013

Dato: 30.11.2016

Kommune:	Tana kommune
Prosjektnavn:	Tana - en ungdommelig og fremtidsorientert kommune
Prosjektleder:	Brit Hjørdis Somby
Leder i styringsgruppen:	Britt Hjørdis Somby
Kontaktperson i fylkeskommunen:	Ingebjørg Ittelin
Hvilke mål og eventuelle delmål har prosjektet hatt?	<p>Overordnet mål: Tana skal bli en ungdommelig og fremtidsorientert kommune også for 13-35 åringer ved å sette fokus på trivselsfaktorer for bosatte, tilbakeflyttere og tilflyttere.</p> <p>Hovedmål:</p> <p>a) Tana skal være en attraktiv bo- og arbeidskommune for ungdom i alder 20-35 år (bosatte)</p> <p>b) Tana skal være en «drømme» kommune for 13 – 19 åringer. En kommune de ønsker å vende tilbake til etter endt utdanningsløp (tilbakeflytting)</p> <p>c) Tana skal være en inkluderende kommune (tilflyttere)</p> <p>Delmål:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Etablere et nettverk/møteplass mellom ungdom 13-35 år og næringslivet i kommunen2) Oppbygging av tiltakspakke som inneholder: markedsføring av muligheter i Tana for elever på videregående skole og studenter ved høgskole/universitet for mulige tilbakeflyttere.3) Tilpasse kurs og aktivitetstilbud for ungdom slik at de ser Tana som et fremtidig bosted.4) Tilrettelegge for møteplasser for bosatte, tilbakeflyttere og tilflyttere. Inkluderingsiltak for alle uansett sosial og kulturell bakgrunn.5) Enkel analyse av behovene og ønskene for å danne et bilde av viktige utviklingstrekk som er tilpasset Tana samfunnet.
Hvilke hovedaktiviteter og	Som hovedaktivitet har kommunen i samarbeid med Samisk Nærings- og utredningssenter (SEG) gjennomført etablererkurs for målgruppen

<p>tiltak er gjennomført i prosjektet?</p>	<p>ungdom.</p> <p>På dette kurset ble det lagt til rette for at personer i målgruppa som hadde et ønske om å bli selvstendig næringsdrivende og som hadde en idé de kunne omforme til en forretningsidé fikk nødvendig opplæring og støtte.</p> <p>De fikk opplæring i økonomi og de forskjellige selskapsformene, de fikk kunnskap om etablering av en bedrift og en gjennomgang av skjemaer de måtte fylle ut, og de fikk generelt hjelp og støtte dersom de ville etablere en bedrift. De fikk også informasjon om hvilke utfordringer de kunne møte.</p> <p>Tiltaket var tenkt som et tiltak for å få flere i målgruppen til å bli boende i Tana med sine forretningsideer. Med et slikt tiltak ville man få flere unge til å bli boende i kommunen og de ville forhåpentligvis skapt sine egne arbeidsplasser og med tiden kanskje enda flere arbeidsplasser.</p> <p><u>Kommunen har videre gjort følgende tildelinger:</u></p> <p>Badje-Deanu FC til paintballaktiviteter – i håp om at dette skaper liv og engasjement blant målgruppen og at dette bidrar til at de ser Tana som en bostedskommune i fremtiden.</p> <p>Folkeakademiet til Scene Tana - Prosjektet Scene Tana / Deanu Lávdi er et nystartet prosjekt som har som målsetting å skape en scene i øst-Finnmark for unge utøvere innen klassisk musikk, kunst og scene (dans/teater). Prosjektet er startet av Andreas Gundersen, Kreative Gundersen og Folkeakademiet Deatnu – Tana.</p> <p>Tiltaket er viktig med tanke på å skape en kreativ arena i Tana. Denne type aktiviteter er med på å styrke Tana kommunens omdømme i forhold til barn og ungdom og aktivitets nivået som er i kommunen</p> <p>SEG til tiltaket «Kvinner i Tana» - Prosjektet er et videre tiltak fra tiltaket "Etablereropplæring". Kartleggingsarbeidet bidrar til større kjennskap om hvilke arenaer kvinner beveger seg i i Tana. Det gjelder arbeidsmarked, utdanning, frivilligsektor og familie.</p> <p>DJ-Bjørn til DJ-kurs for ungdom i Tana – som en del av kurstilbudet i Tana for å skape en kreativ arena i Tana. Denne type aktiviteter er med på å styrke Tana kommunens omdømme i forhold til barn og ungdom og aktivitets nivået som er i kommunen</p> <p>Blue X til ungdomskonsert – det ble arrangert en rusfri ungdomskonsert. Også dette for å styrke Tana kommunes omdømme i forhold til ungdom og vise at Tana er en aktiv og spennende kommune for ungdommer å bo i.</p> <p>IL forsøk til barnegruppa – Dette tilbudet skaper stor glede og aktivitet hos barn. Det er et nettverksbyggende tiltak som går på tvers av bygder og skolekretser som skaper trivsel i kommunen.</p> <p>Hedeguohppi bygdelag til tur/kultursti – tiltaket har betydning for utvikling av stedet som en aktiv bygd innen samisk kultur. De</p>
---	---

tilrettelagt for et turområde som vil fungere som et sosialt samlingssted og skape aktivitet.

Tana skiskytterlag til folkehelseiltak – laget fikk til tråkking av turløyper og lysløypen ved sentrum. Tiltaket har betydning for folkehelsesatsningen og som et trivselstiltak i sentrumsområdet. Dette vil også gagne målgruppen ved økt tilgjengelighet.

IL Forsøk til løypekjøring – Tana-Varanger løypa er et positivt tiltak for å gi befolkningen en mulighet til å være i aktivitet, og løypekjøringen vil gagne målgruppen ved økt tilgjengelighet og lavterskeltilbud.

Rustefjelbma og Boftsa bygdelag til sykkeltrimmen – dette er et trimritt som skaper aktivitet og blest i kommunen. Denne type aktiviteter er med på å styrke Tana kommunens omdømme i forhold til ungdom og aktivitets nivået som er i kommunen.

Tana skøyte- og friluftslag til driftsstøtte – dette vil skape tilbud og aktivitet i kommunen som er med på å styrke kommunens omdømme i forhold til ungdom og aktivitets nivået som er i kommunen.

Båteng/Sirma sanitetsforening til forbedring av møteplasser i turløype – å utvikle møteplasser ved allerede etablerte turområder vil kunne bidra til økt tilgjengelighet for flere målgrupper i kommunen. Det kan også skape flere sosiale arenaer.

Lan 2013 til LAN i Tana – ungdomsrådet støttet LAN. Dette var med på å skape aktivitet for ungdom i kommunen. Tiltaket har betydning for omdømmebyggingen i kommunen som en aktiv ungdomskommune.

Sirma IL til å øke den fysiske aktiviteten i bygdehuset – et aktivt grendehus bidrar til folkehelsen i området og skaper bolyst og samhold for alle målgrupper.

Lint Events AS til ungdomskonsert med Stayzman & Lazz – et slikt tiltak skaper engasjement blant ungdom og har betydning for omdømmebyggingen i kommunens om en aktiv ungdomskommune.

Til webdesign-kurs for ungdom – Dette er også et spennende tiltak for å skape engasjement blant ungdom og har betydning for omdømmebyggingen i kommunens om en aktiv og tidsriktig ungdomskommune.

Finnmark fylkeskommune til folkehelseprosjekt i barnehagene – ved å ha fokus på helsefremmede tiltak for kommunens barn vil vi også bidra til at personer i målgruppen med barn vil oppleve kommunen som en helhetlig og helsefremmede kommune. Noe vi håper vil påvirker deres

	<p>bolyst til Tana. Det vil også legge et godt grunnlag for fremtidens ungdom og deres trivsel i kommunen.</p> <p>Folkeakademiet til redesign kurs – dette tiltaket etter ønske fra målgruppen. Tiltaket var åpent for alle aldre, men unge var en prioritering. Dette tiltaket har betydning for aktivitetsnivået i kommunen og omdømmebyggingen som en aktiv, kreativ og spennende kommune spesielt for ungdom.</p> <p>Local Heroes Entertainment til filmworkshops - Dette tiltaket har betydning for aktivitetsnivået i kommunen og omdømmebyggingen som en aktiv, kreativ og spennende kommune spesielt for ungdom.</p> <p>Kulturskolen til mørketidsaften - Dette tiltaket har betydning for aktivitetsnivået i kommunen og omdømmebyggingen som en aktiv, kreativ og spennende kommune spesielt for ungdom og innvandrere.</p> <p>Finnmark fylkeskommune til kokkekamp – dette tiltaket er en konkurranse for barn og ungdom. Den har skapt glede, engasjement og bidratt til omdømmebyggingen av kommunen som en aktiv, kreativ og spennende kommune, spesielt for ungdom.</p>
Hvilke resultater er oppnådd i prosjektperioden?	Kommunen har ved å delta i Bolyst prosjektet oppnådd målet om være en ungdommelig og fremtidsorientert kommune. Om resultatene er varige resultater er uvisst, for å oppnå dette sikkert må nok varige tiltak prioriteres fremover. Kommunen tror og håper de ungdommene som har benyttet seg av tiltakene i prosjektperioden opplevde en så positiv periode og ser på det som en del av en spennende og god oppvekst, og at dette vil bidra til at de har bolyst til Tana kommune.
I hvilken grad har prosjektet nådd sine mål? Sett ett kryss	<ul style="list-style-type: none"> - Resultater og mål er i hovedsak realisert - Forventer resultater først innen to år fra nå - Forventer resultater først etter to år eller mer X - Forventer ikke vesentlige resultater
Hvilke uventede resultater har prosjektet hatt (positive og/eller negative)?	Vi har fått positiv erfaring ved å bruke ungdomsrådet så aktivt i prosjektet. Dette har vært en fin medvirkningsprosess, som forhåpentligvis bidro til at ungdommene i kommunen følte seg hørt og ivaretatt.
På hvilken måte har prosjektresultatene kommet målgruppene til nytte?	Prosjektresultatene har bidratt til at ungdom har hatt muligheten til å delta på spennende og varierte tilbud som nevnt ovenfor. De har også hatt muligheten til å påvirke fokuset i prosjektet gjennom ungdomsrådet. De har også fått et paintball-tilbud i kommunen og forbedrede tilbud i enkelt bygder.
Hvor, geografisk, har prosjektet hatt sine resultat? (Kryss av)	<ul style="list-style-type: none"> a) Helt lokalt nedslagsfelt X b) Egen kommune X c) Effekten kommer innen flere kommune i regionen.

<p>Hvilke målsettinger for distrikts- og regionalpolitikken kan prosjektet bidra til? (Sett kryss ved svaret, max tre kryss)</p>	<p>a) Stabilisere eller øke befolkningen</p> <p>b) Styrke, sikre eller etablere arbeidsplasser</p> <p>c) Opprettholde/videreutvikle eksisterende virksomhet eller bidra til nyetableringer</p> <p>d) Økt innovasjon eller innovasjonsevne X</p> <p>e) Økt kompetanse (både realkompetanse (både realkompetanse og formalkompetanse) for målgruppen X</p> <p>f) Økt tilgjengelighet (bedre veier, havner, andre transporttiltak og bredbånd)</p> <p>g) Styrke regionale senter</p> <p>h) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som bosted eller lokaliseringssted for bedrifter? X</p> <p>i) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som reisemål?</p>
<p>Hvilke arbeidsformer og metodikk er brukt i prosjektarbeidet?</p>	<p>Kommunen har i hovedsak brukt kurs, arrangementer og tilrettelegging som metodikk for å nå målgruppa.</p> <p>I prosjektarbeidet har det være en tverrfaglig sammensatt arbeidsgruppe som har samarbeidet om folkehelse og bolyst tiltak.</p>
<p>På hvilken måte har kommunen/prosjektet fått ny/endret kunnskap om lokalt utviklingsarbeid som følge av prosjektet?</p>	<p>Kommunen har erfart at medvirkning av målgruppe og inkludering av engasjerte aktører kan skape engasjement og produktivitet rundt et prosjekt. Til videre arbeid ser vi på dette som en viktig erfaring, og vil ta med oss medvirkning som en viktig faktor i utviklingsarbeid.</p> <p>Vi har også lært at man samtidig som å åpne for medvirkning og inkludering av aktører kanskje bør ha en mer målrettet prioritering av tiltak og aktivt skape samarbeid for å nå langsiktige mål og for å skape varige tiltak. Da unngår vi at kommunen bare blir en ungdommelig og fremtidsorientert kommune i prosjektperioder men at Tana kommune faktisk blir en fremtidsorientert og ungdommelig kommune til enhver tid, uavhengig av prosjekt.</p>
<p>Deltakelse på samlinger med utgangspunkt i prosjektet og ekstern kommunikasjon</p>	<p>Kommunen har ikke deltatt på samlinger i forbindelse med prosjektet. Ekstern kommunikasjon har i mindre grad bidratt til prosjektresultatet, kokkekamp ble filmet og sendt, men ellers har det vært lite ekstern kommunikasjon.</p> <p>Kommunen har ikke delt kunnskap med andre underveis i prosjektperioden. SEG hadde et nettverk i sine etablererkurs som det muligens skjedde kunnskapsoverføring i.</p>
<p>Hva har forankringen betydd for resultatene?</p>	<p>Forankring av prosjektet på et tverrsektorielt nivå har vært positivt for resultatene da vi har fått mange innspill med forskjellige perspektiver i forhold til hvor prosjektet skulle fokusere. Her var psykisk helse, helse, rus, ungdomsklubb, skole, idrett, frivillige, landbruk, barnehager, plan, politikk ved ordfører, ungdomsrådet og folkehelse representert, enkelte felt med flere. Man kan vurdere om den tverrsektorielle arbeidsgruppen ble litt for stor slik at forankringen innad i gruppen ikke ble solid nok til å gjennomføre prosjektet og følge planene enda mer målrettet enn det som ble gjort.</p>
<p>Hva har bolystilskuddet betydd for prosjektet?</p>	<p>- Utløsende for igangsetting? Prosjektmidlene har vært utløsende for et fokus på bolyst i Tana og for mange av tiltakene gjennomført i kommunen.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Bidratt til at prosjektet er gjennomført i større skala? Prosjektmidlene har uten tvil bidratt til at kommunen har hatt mulighet til å bidra til flere prosjekter og tiltak enn om vi ikke hadde hatt prosjektmidlene. - Midlene har betydd at aktører i kommunen har hatt et fokus på å skape tiltak i kommunen som forhåpentligvis har bidratt til økt bolyst generelt blant befolkningen, men spesielt blant ungdom.
Gi en kort omtale av hvordan arbeidet er tenkt videreført etter prosjektets slutt (maks 250 ord)	Arbeidet med bolyst er viktig for Tana kommune som er en liten kommune. Vi vil ha et fokus på at folk skal trives og ønske å bo og jobbe i kommunen. Vi ser på bolyst som et helsefremmende arbeid, og vil gjennom prosjekt der nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse er fokus jobbe videre for økt bolyst i kommunen blant ungdom.
Overføringsverdi / hva kan andre lære av deres prosjekt?	Overføringsverdien fra dette prosjektet må være medvirkningsprosessen vi har hatt med ungdomsrådet. MEN den erfaringen vi har hatt med at vi burde hatt en enda målrettet og langsiktig tankegang underveis bør også fokuseres på. Det at vi har jobbet tverrfaglig kan anbefales, men man bør sørge for at gruppen ikke blir for stor slik at medlemmene føler de har noe å bidra med i prosjektet.
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Se vedlegg

Svein Ottar Helander
Utviklingsledet